

VÆRDIFULDE KULTURMILJØER I KØBENHAVN KØBENHAVN SOM HAVNEBY

2.6

Sundby Sejlforening

2.6 SUNDBY SEJLFORENING

Stedet

Kulturmiljøet omfatter Sundby Havn med regnvandsudløb, havnebassin og landarealer brugt til fritidssejlsads. Dertil kommer en enkelt bygning som vidnesbyrd om den tidligere militære anvendelse af området.

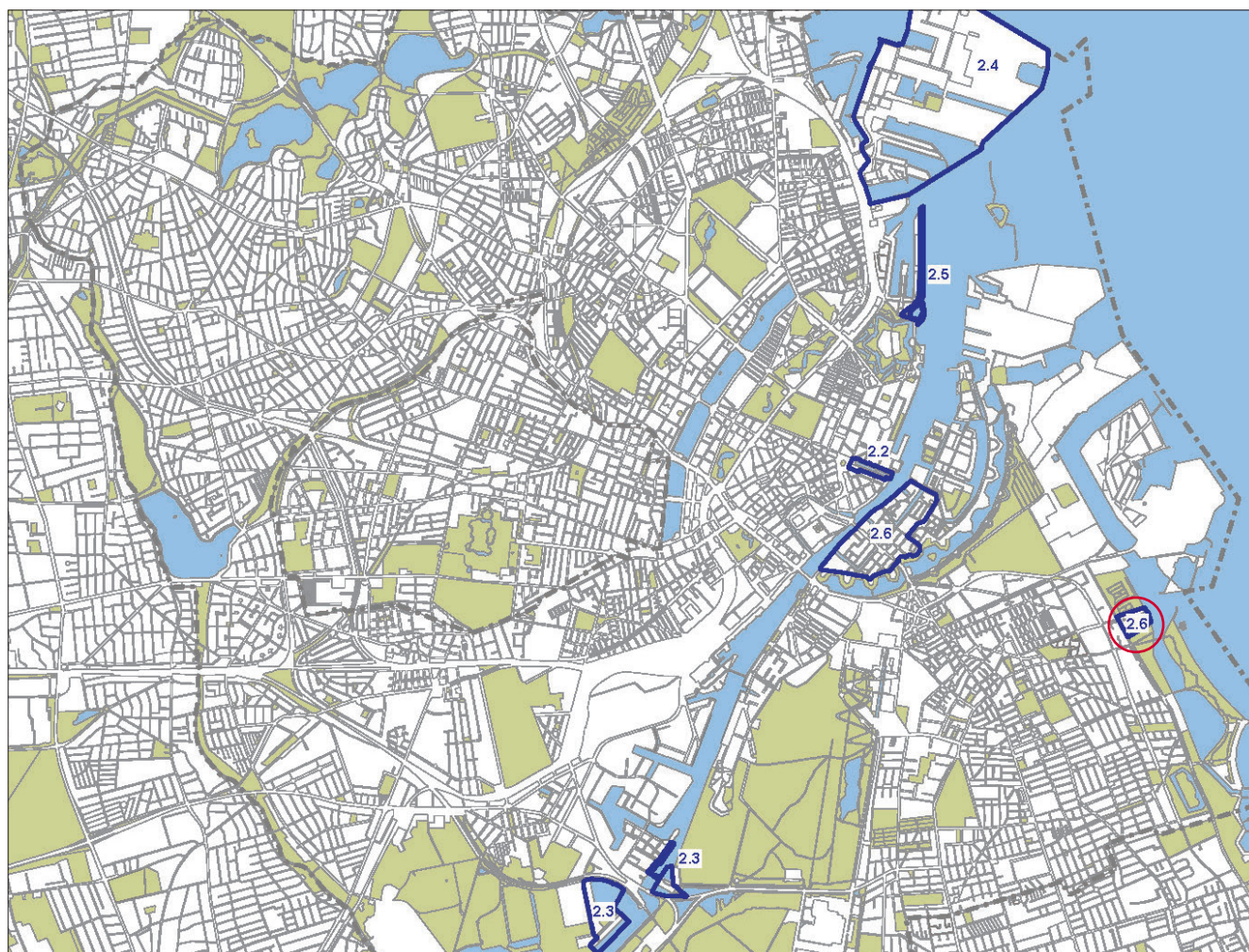
Periode

Industrialismens tidsepoke fra omkring 1900.

Begrundelse

Sundby Havn er et eksempel på den "selvgroede" rekreative brug af vandet.

Lystbådehavnen er grundlagt i 1923 på militært areal ved udløbet af en regnvandskanal langs Lergravsvej, hvor man byggede moler til bådene. Siden er kysten fyldt op omkring et egentligt havnebassin (ved den tidligere kystlinje er der i dag et matrikelskel igennem området). Det meget lave vand har gjort området uinteressant for

Oversigtskortet viser de 6 kulturmiljøer der er i Kommuneplan 2011 under afsnittet 'København som Havneby'. For hver af de markerede flader er der udarbejdet en baggrundsrapport. Denne rapport omhandler 2.6 Sundby Sejlforening, markeret med den røde cirkel.

egentlig havnedrift og givet borgerne mulighed for at tage kysten i brug til rekreative formål.

Kulturmiljøets bevaringsværdier

- Den militære bygning som spor fra den tidligere anvendelse af kyststrækningen (del af en række mere eller mindre bevarede militærbygninger).
- Den oprindelige kanalhavn i regnvandsudløbet og selve havnebassinet formet ved opfyldning af omkringliggende arealer.
- Flere generationer af klubhuse: Oprindeligt en tidligere kioskbbygning (1924), siden et større træhus (1933) og derefter det nuværende klubhus (1958 med senere ombygninger), samt som nutidigt element Det Maritime Ungdomshus (2004)
- Opbevaringsskure mv., dels opført efter en samlet plan (efter kommunale retningslinjer), dels mere spredt bygget.

	Afgrænsning af kulturmiljøet
	Bærende bevaringsværdier
	Værdifulde bebyggelsesflader
	Værdifulde landskabsflader

Det sociale liv trives ved de gamle træskure

- En række små nyttehaver som spor af mangelsituationen under 2. verdenskrig.

Kulturhistorie

I 1900 blev Sundbyøster og Sundbyvester indlemmet i Københavns Kommune, og der blev igangsat store boligbyggerier. Enkelte beboere begyndte, uden tilladelse fra militæret, som ejede området på Amagers østkyst, at

Det Maritime Ungdomshus (2004)

have deres både liggende ved afvandingskanalen.

Tiden efter første verdenskrig var præget af store sociale omvæltninger og arbejdsløshed, men også med store fremskridt inden for teknik og videnskab, ligesom ny tendenser opstod indenfor kunst og kultur. I samme periode var der et blomstrende foreningsliv, og organisationer blomstrede op i hele landet.

Thorvald Stauning var på det tidspunkt medlem af Borgerrepræsentationen, og i 1924 blev han statsminister. Han var arbejdernes mand, der talte om fritid, sport og grønne områder, som den arbejdende del af befolkningen skulle have del i efter en lang arbejdsdag.

I 1923 gav militæret, som ejede stranden og Københavns Kommune, som ejede afvandingskanalen tilladelse til, at en gruppe borgere indhegnede området på begge sider af afvandingskanalen og et stykke af stranden. Herefter blev der den 28. oktober 1923 dannet en forening kaldet Saltholm.

Allerede året efter fik man eget klubhus, nemlig et tidligere iskagehus, som et medlem donerede. Samtidig tilbød et af medlemmerne at grave en rende fra kanalen ud til lidt dybere vand, og i 1925 gik arbejdet i gang. Oversømmelser og vind tog det meste af den lille havn, men det tog ikke modet fra foreningen. Man gik nu mere professionelt til værks, idet der blev bygget en gravemaskine, og hver søndag blev der slidt med gravearbejdet.

I 1928 havde kommunen overtaget hele strandarealet fra Prøvestensfortet i nord til Tårnby Kommune i syd, og foreningen kunne skrive kontrakt med kommunen om leje af arealet.

De kommende år skete der mange forbedringer, og i 1933 blev det første klubhus opført ved hjælp af bl.a. salg af aktier til medlemmerne og et lån fra kommunen.

Den sidste og største udvidelse af Sundby Sejlerforenings

Kulturmiljøet omfatter også en rest af kyststrækningens tidligere militæranlæg.

havn, det søndre bassin blev indviet i 1938. Arbejdet foregik med to dampdrevne gravkører, og transporten af det opgravede materiale foregik ved hjælp af tipvogne og et lille lokomotiv.

De mange uensartede skure blev i 1939, på kommunens forlangende, udskiftet med små, ensartede italienskrøde såkaldte skabe, så det kunne se pænere ud langs Amager Strandvej. Lossepladserne var også ved at blive omdannet til nyttehaver, og der blev anlagt sand og klitter oven på skraldet ved Amager Strand.

Perioden 1940 til 1945 blev naturligvis præget af besættelsen. Der blev lukket for al lystsejls og udsejlingen blev lukket med bom og lås.

I 1940 blev der givet tilladelse til at inddrage ledige landarealer mod nord og syd til nyttehaver, som under hele krigen gav vigtige grønsager, men også koks som kunne graves op af det tidligere lossepladsområde.

I 1949 blev klubhuset forsynet med elektricitet og vand, og de mange skure blev erstattet af nye i række og geled.

I 1950'erne gjorde foreningens medlemmer sig gældende i mange internationale konkurrencer, ligesom Poul Elvstrøm og Ole Berentsens flotte resultater ved OL i 1956 gjorde sejlsporten endnu mere populær.

Efter 20 år snak blev planerne om et nyt klubhus til virkelighed i 1958, da det flotte, store nye hus indviet. Det oprindelige lille klubhus blev istandsat og fungerede i mange år i forbindelse med tankanlægget. I 1997 blev det renoveret tilbage til det oprindelige udseende. Det andet klubhus blev konverteret til byggeplads for en række både.

I 1972 blev havnen udgravet, men de moderne gravemaskiner kunne ikke komme gennem havnehullet, så en gammel spandegraver måtte findes frem til arbejdet,

Den oprindelige "kanalhavn" i regnvandsudløbet, der munder ud i havnebassinet.

Området rummer flere generationer af klubhuse, hvor den første fra 1924 var en flyttet kioskbbygning.

hvor den fik sin sidste opgave.

Senest i 1989 blev der foretaget en omfattende renovering af havnen, og det sidste større byggeri er Det Maritime Ungdomshus, som kommunen opførte i 2004.

I jubilæumsåret 1973 blev klubhuset kraftigt udvidet. Dette var også nødvendigt for gennem årene har foreningen haft et støt stigende medlemstal.

Sundby Sejlforening har dannet ramme om et utal af sejlsportsarrangementer, undervisning, fester, revyer og meget mere. Man har også deltaget aktivt i bydelens udvikling fx i forbindelse med Kvarterløft Holmbladsgade, og Sundby Sejlforening er fortsat et levende kulturmiljø, der vidner om over 90 års samfundsudvikling.

Sårbarhed

Kulturmiljøet er som helhed ikke sårbart. Arealet ejes af kommunen og er udlejet på en langsigtet kontrakt, som sikrer lystsejlerne gode betingelser. På grund af strandbeskyttelse af området er mulighederne for nyt byggeri begrænsede, men ældre bygninger kan blive udskiftet med nye.

Udviklingsmuligheder

Offentlighedens adgang til at opleve området begrænses af den manglende sammenhæng med de omgivende rekreative områder. Selv om området traditionelt har været lukket over for de tilstødende arealer, vil det fremme oplevelsesværdien, hvis der gives bedre adgang. Dette

indgår også i kommunens lejevilkår for arealet.

Kulturmiljøets historie er også en væsentlig del af lokalområdets historie og kan formidles identitetsskabende på stedet, hvis adgangen forbedres.

Nuværende sikring

Hele området er omfattet af strandbeskyttelse.

Lignende eksempler

Margretheholm havn er et nyere eksempel. Sejlklubben der er grundlagt af personer tilknyttet Sundby Sejlforening på grund af behov for mere kapacitet.

Kilder

- Jubilæumsskrift fra Sundby Sejlforening 1923-1998
- Bydelsatlas Amager

København 2014

De sociale liv trives mellem de gamle træbygninger

Gamle opbevaringsskure.

Det Maritime Ungdomshus fra 2004 giver kulturmiljøet et nutidigt islæt.

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Udvikling
Postbox 348
1503 København V
Telefon 3366 3500
E-mail: byensudvikling@tmf.kk.dk
www.kk.dk

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen